

EDUSKUNNAN VASTAUS 133/2003 vp

Hallituksen esitys laiksi tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi tapaturmavakuutuslain, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (HE 159/2003 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 31/2003 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 30 a §:n 3 momentti, 30 d §:n 4 momentti, 35 a §, 37 §:n 2 momentti, 38 §, 41 a §:n 3 momentti, 41 e §:n 1 momentti, 53 c §:n 6 momentti ja 53 f §,

sellaisina kuin ne ovat, 30 a §:n 3 momentti, 30 d §:n 4 momentti, 37 §:n 2 momentti ja 53 c §:n 6 momentti laissa 723/2002, 35 a § laissa 748/2003, 38 § ja 41 e §:n 1 momentti laissa 1204/1996, 41 a §:n 3 momentti laissa 1329/1999 ja 53 f § laissa 893/1994, sekä

lisätään 53 g §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti seuraavasti:

30 a §

Tapaturmavakuutuslaitosten liiton käsitellessä tämän lain mukaisia korvaus- ja vakuuttamisvelvollisuutta koskevia asioita noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään vakuutuslaitoksista.

30 d §

Lausuntoasioiden käsittely on lautakunnassa kirjallinen. Valtioneuvoston asetuksella sääde-

tään asian ratkaisemisesta lautakunnassa, lautakunnan päätösvaltaisuudesta ja hallinnosta sekä lautakunnan lausunnon muodosta. Lautakunta vahvistaa lausuntopyyntöissä käytettävät lomakkeet. Lautakunnan toiminnasta aiheutuvat menot luetaan Tapaturmavakuutuslaitosten liiton kustannuksiksi.

35 a §

Vakuutuskauden vakuutusmaksun muodostavat ennakkovakuutusmaksu ja tasoisvakuutus-

maksu. Mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään vakuutusmaksusta, koskee vastaavasti myös ennakkovakuutusmaksua. Vakuutuskauden ennakkovakuutusmaksu erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Jos vakuutuskauden lopullinen vakuutusmaksu ylittää tai alittaa perityn ennakkovakuutusmaksun määrän, vakuutuksenottajalta peritään tai hänelle palautetaan tasoitusvakuutusmaksuna lopullisen maksun ja ennakkomaksujen erotus. Tasoitusvakuutusmaksuna perittävä tai palautettava määrä erääntyy maksettavaksi vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Tasoitusvakuutusmaksu erääntyy kuitenkin maksettavaksi viimeistään vuoden kuluessa vakuutuskauden päättymisestä tai jos vakuutus on päättynyt kesken vakuutuskauden, vakuutuksen päättymisestä, jollei 37 §:n 2 momentista muuta johdu. Päättyneiden erikoistariffoitujen vakuutusten osalta tämä määräaika saa kuitenkin olla yhtä vuotta pidempi, jos siitä on vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kuitenkin enintään kolme vuotta. Vakuutuslaitos voi vakuutusehdoissa määritellä määrän, jota pienempiä tasoitusvakuutusmaksuja ei peritä eikä palauteta. Tämä määrä saa olla enintään 8,41 euroa.

37 §

Jos vakuutuslaitos ei ole voinut määrätä työnantajan maksettavaksi vakuutusmaksua 35 ja 35 a §:n mukaisesti tai jos työnantajan vakuutusmaksu on määrätty liian alhaiseksi sen vuoksi, että työnantaja on laiminlyönyt 1 momentissa säädettyjen tietojen antamisen tai on antanut tiedot virheellisinä, vakuutuslaitoksella on oikeus määrätä 35 §:n säännökset huomioon ottaen työnantajalle arvioidun vastuun perusteella kohtuullisena pidettävä vakuutusmaksu enintään nelinkertaisena ajalta, jota laiminlyönti tai virheelliset tiedot koskevat. Näin määrätystä vakuutusmaksusta vähennetään työnantajan viimeksi mainitulta ajalta aikaisemmin suorittama vakuutusmaksu.

38 §

Työnantajan on suoritettava tämän lain mukaiselle viivästyneelle vakuutusmaksulle viivästymisajalta vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetyn korkokannan mukaan. Ulosottotoimin perittävää vakuutusmaksua korotetaan kertakaikkisesti 10 prosenttia. Vakuutuslaitos voi kuitenkin korotuksen sijasta jättäessään vakuutusmaksun ulosotettavaksi periä saatavalleen edellä mainitua viivästyskorkoa.

Vakuutuslaitos ei saa määrätä työnantajan maksettavaksi vakuutusmaksua sen jälkeen, kun viisi vuotta on kulunut vakuutuskauden tasoitusvakuutusmaksun erääntymispäivästä. Tämän lain mukaisesti määrätty työnantajan vakuutusmaksu ja sille suorituksen viivästymisen ajalta 1 momentin mukaan perittävä viivästyskorko ja vakuutusmaksun korotus saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Työnantajan oikeus saada takaisin aiheettomasti suorittamansa vakuutusmaksu vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua vakuutusmaksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Vakuutuslaitos ja Tapaturmavakuutuslaitosten liitto eivät saa määrätä työnantajan tai vakuutuslaitoksen maksettavaksi 11 §:ään, 12 §:n 3 momenttiin, 38 b ja 38 c §:ään tai 41 b §:n 6 momenttiin perustuvaa tai muuta näihin rinnastettavaa tämän lain mukaista maksua tai suoritusta sen jälkeen, kun kymmenen vuotta on kulunut siitä, kun vakuutuslaitos tai Tapaturmavakuutuslaitosten liitto sai tietoonsa maksu- tai suoritusvelvollisuuden perusteen. Jollei muualla tässä laissa toisin säädetä, tällaista maksua tai suoritusta ei saa periä sen jälkeen, kun viisi vuotta on kulunut sen määräämisestä.

41 a §

Alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöö koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa. Vakuutuslaitoksen toimihenkilö ei ole pelkästään tämän asemansa vuoksi esteellinen käsittelemään tämän lain täytäntöönpanoon kuuluvaa asiaa, jossa vakuutuslaitos, jonka palveluksessa hän toimii, on työnantajan asemassa, eikä myöskään asiaa, joka koskee vakuutuslaitoksessa tämän lain mukaisen turvan järjestänyt-tä työnantajaa, tällaisen työnantajan palveluk-sessa olevaa tai yrittäjää.

41 e §

Vakuutuslaitoksen on annettava tämän lain mukainen päätös ja maksuunpano tiedoksi lähettämällä se vastaanottajalle tämän ilmoittamaan postiosoitteeseen kirjeellä. Päätökseen on merkittävä myös päivä, jona se on postitettu, vastaanottajan nimi sekä tämän vakuutuslaitokselle ilmoittama osoite. Päätöksen kieleen sovelletaan, mitä kielilaisissa (423/2003) säädetään.

53 c §

Tapaturmalautakunnan ja vakuutusoikeuden päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Vakuutuslaitoksen, tapaturmalautakunnan ja vakuutusoikeuden on merkittävä päätökseensä päivä, jona se on postitettu sekä vastaanottajan nimi ja osoite. Jos valituksen yhteydessä ei muuta näytetä, valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen päivän jälkeen, jona päätös on postitettu valittajan ilmoittamaan osoitteeseen.

53 f §

Jos vakuutuslaitoksen päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai ilmeisen väärään lain soveltamiseen taikka päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe, vakuutuslaitos voi poistaa virheellisen päätöksen-

sä ja ratkaista asian uudelleen. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää kuitenkin, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen.

Vakuutuslaitoksen on korjattava päätöksensä oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe tai muu niihin verrattava selvä virhe. Virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen.

53 g §

Aiheettomasti maksettu korvaus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisaajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain 38 §:ää ja 53 g §:n 4 momenttia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Vakuutusmaksun erääntymisaikaa vastaa tällöin tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan 35 a §:n mukainen määräaika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se tätä ennen vanhentuisi tämän lain voimaan tullessa voimassa olevien säännösten mukaan.

Tätä lakia sovellettaessa 35 a §:ssä säädettyä rahamäärää pidetään vuoden 1971 yleistä palkkatasoa vastaavana.

Tällä lailla kumotaan tapaturmavakuutuslain täytäntöönpanosta 3 päivänä joulukuuta 1948 annetun asetuksen (850/1948) 6 §.

Laki

maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1981 annetun maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 22 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 724/2002, seuraavasti:

22 §

Jollei tästä laista muuta seuraa, on soveltuvien osin lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 19 §:n 1 momentin viimeisessä virkkeessä sekä 2 ja 3 momentissa, maatalousyrittäjien eläkelain 16 ja 17 §:ssä ja tapaturmavakuutuslain 30 a ja 30 b §:ssä, 55 §:n 1 momentissa sekä 61 a, 63, 64 h ja 64 i §:ssä säädetään. Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitos on velvollinen osallistumaan tapaturmavakuutuslain 30 a ja 30 b §:ssä mainitun Tapaturmavakuutuslaitosten liiton toimintaan ja kustannuksiin siltä osin kuin ne liittyvät tämän lain toimeenpanoon. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitoksen hakemuk-

sesta perusteet, joiden mukaan tarkoitetut kustannukset lasketaan.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Tätä lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se tätä ennen vanhentuisi tämän lain voimaan tullessa voimassa olevien säännösten mukaan.

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 22 §:n 1 momentti ja
lisätään lailla 639/2001 kumotun 26 §:n tilalle uusi 26 § seuraavasti:

22 §

Maksuvelvollisuuden laiminlyönti

Työnantaja, joka on laiminlyönyt tapaturmavakuutuslaissa säädetyn vakuuttamisvelvollisuutensa, on velvollinen suorittamaan työttömyysvakuutusmaksun mainitun lain 36 §:n nojalla maksuunpannun vakuutusmaksun lisämak-

suna. Lisämaksun maksuunpanossa noudatetaan sanotun lainkohdan säännöksiä. Jos työnantaja on antanut virheellisiä tietoja tai laiminlyönyt vakuutusmaksun määräämistä varten tarpeellisten tietojen antamisen, noudatetaan vastaavasti tapaturmavakuutuslain 37 §:n säännöksiä.

— — — — —

26 §

Maksujen vanhentuminen

Vakuutuslaitoksen on määrättävä työttömyysvakuutusmaksu edellä 21 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutuskauden päättymistä seuraavan kalenterivuoden aikana. Mikäli vakuutusmaksua ei ole voitu määrätä tai se on määrätty virheellisin perustein, vakuutusmaksua ei voi määrätä sen jälkeen, kun viisi vuotta on kulunut edellisessä virkkeessä mainitun kalenterivuoden päättymisestä.

Työnantajan ja palkansaajan oikeus saada takaisin aiheettomasti suoritettu työttömyysvakuutusmaksu tai sen ennakko vanhentuu kymmenen vuoden kuluttua sen maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Ostavastuumaksun määrästä ei voi antaa päätöstä sen jälkeen, kun viisi vuotta on kulunut omavastuumaksun perimiselle 24 b §:n 1 tai 2 momentissa asetetusta ajankohdasta.

Lisäpäivien omavastuumaksun palautusta on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun hake-

mus olisi voitu lain 24 b §:n 2 momentin mukaan aikaisintaan tehdä. Hakemuksen vireilletulo keskeyttää määräajan kulumisen. Palautettavaa omavastuumaksua koskeva saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisen katkeamisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Lain 26 §:n 3 ja 4 momentti tulevat voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain 26 §:n 1 ja 2 momenttia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa määrättävään vakuutusmaksuun tai saatavaan. Tällöin ai-koja laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Oikeus määrätä vakuutusmaksu lakkaa tai saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se lakkaisi tai vanhentuisi myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2003